

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

7/35683
68 36

Sayı : E-56020453-610-1869-824/1019
Konu : Yazılı soru önergesi

02.02.2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 04/11/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1727315 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/35683 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1869-482/571
Konu : Yazılı soru önergesi

02.10.2026

Sayın Saliha Sera KADIGİL
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/35683 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Mahpuslara Muameleye Dair Birleşmiş Milletler Asgari Standart Kuralları ve Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Ceza İnfaz Alanındaki Tavsiye Kararlarında belirtilmiş olan minimum ceza infaz kurumu standartları dikkate alınarak, 2000 yılından itibaren ceza infaz sistemimizde reform niteliğinde çalışmalar yapılmaktadır. Özellikle ceza infaz kurumlarının fizikî yapısı ve hükümlü rehabilitasyonu alanında çağdaş standartlar yakalanmıştır. Bu çerçevede, Birleşmiş Milletler ve Avrupa Konseyi tarafından ortaya konulan minimum ceza infaz kurumu standartlarına uygun nitelikte kurumların inşa edilerek hizmete açılması; fiziki olarak ekonomik ömrünü dolduran ve yeterli eğitim ve iyileştirme çalışmalarına elverişli durumda bulunmayan kurumların da kapatılması öngörülmüştür.

II- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 8. maddesinde kapalı ceza infaz kurumları, 9. maddesinde yüksek güvenlikli kapalı ceza infaz kurumları, 10. maddesinde kadın kapalı ceza infaz kurumları, 11. maddesinde çocuk kapalı ceza infaz kurumları, 12. maddesinde gençlik kapalı ceza infaz kurumları, 13. maddesinde gözlem ve sınıflandırma merkezleri, 14. maddesinde açık ceza infaz kurumları ve 15. maddesinde çocuk eğitimevlerinin düzenlendiği malûmlarıdır.

Bu kapsamda Ülkemizde "kuyu tipi" ceza infaz kurumu bulunmamaktadır.

III- 5275 sayılı Kanunun;

A) "İnfazda temel ilke" kenar başlıklı 2. maddesinin birinci fıkrasında, ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin kuralların hükümlülerin ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, doğum, felsefî inanç, millî veya sosyal köken ve siyasî veya diğer fikir yahut düşünceleri ile ekonomik güçleri ve diğer toplumsal konumları yönünden ayırım yapılmaksızın ve hiçbir kimseye ayrıcalık tanınmaksızın uygulanacağı,

B) "Yüksek güvenlikli kapalı ceza infaz kurumları" kenar başlıklı 9. maddesinin ikinci ve dördüncü fıkralarında, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûm olanlar ile süresine bakılmaksızın, suç işlemek amacıyla örgüt kurmak, yönetmek suçlarından veya bu örgütün faaliyeti çerçevesinde bu fıkra da sayılan suçlardan mahkûm olanların cezalarının, yüksek güvenlikli kapalı ceza infaz kurumlarında, bu kurumların ihtiyacı karşılama bakımından yetersiz olması hâlinde diğer kapalı ceza infaz kurumlarının yüksek güvenlikli bölümlerinde infaz edileceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Gerek yüksek güvenlikli kurumlarda gerekse diğer kapalı ceza infaz kurumlarında tecrit ve izolasyon şeklinde bir uygulama bulunmamaktadır.

IV- Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklulara karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmıştır.

Bu çerçevede, ceza infaz kurumları; yargı denetimi kapsamında 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri; idari denetim kapsamında Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri; sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan izleme kurulları; idari özerkliğe sahip kurumların denetimi kapsamında 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu uyarınca kurulan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu; parlamento denetimi kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri; uluslararası denetim kapsamında Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT), 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından düzenli aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleriyle ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular veya sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adlî ve idarî yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine tevessül edilmektedir.

V- A) 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun "Amaç" kenar başlıklı 1. maddesinde, bu Kanunun amacının, kamu hukukuna tâbi olan veya kamunun denetimi altında bulunan veyahut kamu kaynağı kullanan kamu kurum ve kuruluşlarının yapacakları ihalelerde uygulanacak esas ve usulleri belirlemek olduğu,

B) 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun, "Amaç" kenar başlıklı 1. maddesinde, bu Kanunun amacının, Kamu İhale Kanununa göre yapılan ihalelere ilişkin sözleşmelerin düzenlenmesi ve uygulanması ile ilgili esas ve usulleri belirlemek olduğu; "Kapsam" kenar başlıklı 2. maddesinde, bu Kanunun, Kamu İhale Kanununa tabi kurum ve kuruluşlar tarafından söz konusu Kanun hükümlerine göre yapılan ihaleler sonucunda düzenlenen sözleşmeleri kapsadığı,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Bakanlığımız tarafından gerçekleştirilen, yapım, mal veya hizmet alımı gibi her türlü ihaleye ilişkin işlemler, amaç ve kapsamına yukarıda değinilen kanunların hükümleri doğrultusunda yerine getirilmektedir.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Söz konusu kanunlarda, hangi tür işin hangi tür ihale yöntemiyle yaptırılacağı; ihale, sözleşme ve edimin ifası süreçlerinin hangi usul ve esaslara uygun olarak sürdürüleceği; ihale işlemlerinin gözetimi ve denetiminin hangi kurum tarafından ne şekilde yerine getirileceği; yüklenicinin iflası, işi bitirememesi veya ilave iş artışı ile süre uzatımı hâllerinde ne şekilde işlem tesis edileceği hususlarında da ayrıntılı düzenlemelere yer verilmiştir.

İhtiyaçların en iyi şekilde, uygun şartlarla ve zamanında karşılanması, kaynakların verimli kullanımı ile açıklık ve rekabetin sağlanması esasları doğrultusunda, yasal şartlara uygun olarak gerçekleştirilen Bakanlığımız ihalelerine ilişkin sonuçlar, Kamu İhale Kurumu tarafından yayınlanan Kamu İhale Bülteninde kamu denetimine açık olarak ilan edilmektedir. Hangi tür işin hangi ihale yöntemiyle gerçekleştirildiği, ihaleyi yüklenen firmalar, ihale bedelleri, işe başlama ve bitirme tarihleri ile işin süresine ilişkin bilgiler gibi önergeye konu edilen hususlar, sözü edilen ilanlardan takip edilebilmektedir.

VI- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden; 11/12/2025 tarihi itibarıyla Ülkemiz genelinde 12 adet Y tipi ve 7 adet S tipi kapalı ceza infaz kurumunun bulunduğu anlaşılmıştır.

VII- Soru önergesinde istenilen ayrıntıda bilgi sunulamamakla birlikte, Ülkemizdeki ceza infaz kurumlarında barındırılan tutuklu ve hükümlülerin sayılarına ilişkin istatistiklere Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünün "<https://www.cte.adalet.gov.tr>" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

